

Til § 36.

En tilsvarende bestemmelse om pålæg angående sløjfning af brønde og borerer findes i den gældende lovs § 34. Situationen vil i reglen være, at vedkommende ejendom oprindeligt har haft en brønd eller boring, men senere har fået vandværksforsyning, hvorfor det findes ønskeligt at sløjfe brønden eller boringen. Den gældende lovs § 34 omtaler kun den situation, hvor brønden eller boringen er ældre end vandværksforsyningen. Den foreslåede bestemmelse kan også anvendes, når brønden eller boringen er oprettet efter vandværksforsyningen.

Til kapitel 7.

Kapitlet samler de regler om ekspropriation til fordel for vandforsyningsanlæg, som findes i den gældende lovs § 12, stk. 5, § 14, stk. 2-6, § 15, stk. 2, § 18 og § 60. Kapitlet indeholder endvidere de supplerende bestemmelser om tinglysning, udbetaling af erstatning og matrikulering, som findes i den gældende lovs § 64.

Efter miljøbeskyttelseslovens §§ 13-14 kan amtsrådet meddele forbud eller påbud til forebyggelse af fare for forurening af bestående eller fremtidige vandforsyningsanlæg. Spørgsmålet om, hvorvidt der i den forbindelse skal betales erstatning til den, som forbudet eller påbudet er rettet til, afgøres af landvæsenstyret. Også ved sådanne forbud eller påbud kan der være tale om et ekspropriationsretligt indgreb i en ejendomsret til fordel for et vandforsyningsanlæg, f.eks. ved et forbud mod gødning af en mark.

Til § 37.

Bestemmelsen angiver, hvilke rettigheder der kan erhverves ekspropriativt til fordel for offentlige vandforsyningsanlæg, og hvilken retsstilling disse rettigheder får i forhold til tidligere stiftede rettigheder over ejendommen. Ved offentlige vandforsyningsanlæg forstås dels almene vandforsyningsanlæg, der ejes af det offentlige, dels vandforsyningsanlæg til brug for andre offentlige ejendomme, når disse ejendomme kan erhverves ved ekspropriation. Bortset fra stk. 1, nr. 4, der er nyt, svarer bestemmelsen ganske til den gældende lovs § 14, stk. 2 og dele af stk. 3.

Stk. 1, nr. 1-3, indeholder regler om de rettigheder, som offentlige anlæg ved ekspropriation kan erhverve over fast ejendom. Reglerne svarer til § 43, stk. 3, nr. 1-3, i lov om offentlige veje. I stk. 1, nr. 2, er dog tilføjet, at der herunder kan være tale om at erhverve ret til at udføre prøveboringer og prøvepumpninger, jfr. den gældende lovs § 14, stk. 2.

Stk. 1, nr. 4, indeholder en ny bestemmelse om erhvervelse ved ekspropriation af rettigheder til benyttelse af overfladevand, når benyttelsen hviler på særlig adkomst. Der henvises herom til bemærkningerne til forslaget § 32, stk. 2.

Ud over de anførte rettigheder kan offentlige vandforsyningsanlæg få ret til at foretage forarbejder på fremmed grund efter forslaget § 39. Beskyttelsesservitutter kan som nævnt også opnås efter miljøbeskyttelseslovens §§ 13-14.

Stk. 2 handler om den retsstilling, som de ekspropriativt stiftede rettigheder opnår i forhold til tidligere rettigheder over ejendommen. Bestemmelsen svarer til lov om offentlige veje § 44.

Til § 38.

Bestemmelsen fastsætter, at der til fordel for et privat anlæg ved ekspropriation kan pålægges rådhedsindskrænkning med henblik på ledningsføring, når hensynet til almenvellet kræver det. Bestemmelsen fastsætter endvidere rådhedsindskrænkningens retsstilling i forhold til andre rettigheder over ejendommen. Efter den gældende lov er de tilsvarende regler om ekspropriation af ledningsservitutter begrænset til private *almene* vandforsyningsanlæg, jfr. § 12, stk. 5, og § 15, stk. 2. Det er imidlertid ønskeligt, at der også kan ske ekspropriation af ledningsservitutter i de tilfælde, der omfattes af forslaget § 45, stk. 1, 2. pkt., og i andre tilfælde, hvor en ejendoms vandforsyning er af betydning for almenvellet.

Udover ledningsservitutter kan private almene vandforsyningsanlæg få ret til at foretage forarbejder på fremmed grund efter forslaget § 39 og kan opnå beskyttelsesservitutter efter miljøbeskyttelseslovens § 14.

Der har undertiden i praksis været behov for en udvidet adgang til ekspropriation til fordel for private almene vandforsyningsanlæg, f.eks. ekspropriation af jord til borerer, men man er tidligere vejet tilbage for en sådan udvidelse, jfr. Folketingstidende 1968-69, Tillæg B, sp. 948-49. Fællesrepræsentationen af private vandværker i Danmark har i forbindelse med det foreliggende lovforslag rejst spørgsmål om, at der gives private almene anlæg adgang til at ekspropriere jord til borerer. Ministeriet har dog ikke ment at kunne imødekomme synspunktet. I påkommende tilfælde må vanskeligheder herefter søges løst ved, at kommunen overtager eller rejser spørgsmål om at overtage det private almene anlæg.

Til § 39.

Bestemmelsen, der omhandler adgangen til at foretage forarbejder fra fremmed grund til fordel